756/06

Den 25. september 2006 blev i sag nr. 67.390:

xxxxx xxxxxx
xxxxxxxxx x
xxxx xxxxx

mod

Tryg Forsikring A/S
Klausdalsbrovej 601
2750 Ballerup

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har tegnet landbrugsforsikring for et nedlagt landbrug i Tryg Forsikring A/S, klager over selskabets erstatningsopgørelse i forbindelse med en stormskade samt afvisning af frostsprængningsskade.

Selskabet har ved opgørelsen af stormskaden dels afvist at dække for visse bygninger, dels foretaget aldersnedskrivning. Frostsprængningsskaden er anerkendt efter sagens indbringelse for nævnet.

Det fremgår af sagen, at den forsikrede ejendom er en landbrugsejendom. Ejendommen består af fem bygninger. Den 29/7 2004 skrev selskabet til klageren, at selskabet var i færd med at omtegne eksisterende landbrugspolicer og at man i den forbindelse ville besigtige ejendommen. Forsikringen blev i første omgang omtegnet således, at der ikke var stormskadedækning for bygning 5, som er et nedlagt maskinhus. Policen blev imidlertid ændret i december 2004, således at stormskadeforsikringen omfattede alle bygninger. Alle bygninger er forsikret som 1. risikoforsikring med sum, og for hver bygning er i policen angivet:

"Dækningsomfang (1200) Bygningsbrand
(1300) Stormskade m.v."

2. 67.390

Efter en storm den 8/1 2005 anmeldte klageren telefonisk, at der var sket skade på flere bygninger. Efter en besigtigelse den 9/2 2005 opgjorde selskabets taksator i skrivelse af 10/2 2005 skaden, hvilken opgørelse klageren ikke er tilfreds med. Selskabet opsagde ved skrivelse af 18/2 2005 til klageren stormskadeforsikringen for alle bygningerne.

Nævnet har fået forelagt de fremlagte fotografier.

Klageren har i et bilag til sin klageskrivelse dateret 1/8 2005 opgjort sit krav således:

"Forslag til samlet afgørelse af skaderne:

	Exl. moms	Inkl. moms
Frostskade		11.543,00
Stormskade murer garage	26.000	32.500
Stormskade murer st. hus	21.500	26.875
Stormskade tømrer	30.000	37.500
Kontanterstatning til fuld og endelig afgørelse:		108.418,00

Hermed godtgør jeg:

Udeladelser fra skadeopgørelsen, eget arbejde (ca. 6.500 kr.) samlet ikke medregnede skader (tagrender, mur-skader, loftslem etc.)."

Der til kommer krav om værdi af eget arbejde i forbindelse med fjernelse af træer og bygningsdele, samt afblænding af vinduer og tag samt skade på gavl.

Ad bygning 1, stuehus

Selskabets taksator har efter sin besigtigelse den 9/2 2005 i skrivelse af 10/2 2005 opgjort skaden på stuehuset således:

"Skadens omfang:

Bygning 2 Stuehus:
Murerarbejde:
Ca. 7 rygninger revnet.
Anslået reparationspris incl. moms kr. 6.562,50
Selvrisiko kr. 1.201,00

Erstatning skal udbetales til murerm. F.L. når skaden er udbedret kr. 5.361,50.

3. 67.390

Vinduer beskadiget i gavle. Glas blæst ud af ramme.
Skaderne på vinduer afvises, da vinduerne er så nedslidte, at de står for en udskiftning. Skade på et nyere vindue afvises, at bundrammen er totalt rådden."

Klageren har over for nævnet gjort gældende, at selskabet skal erstatte skaden fuldt ud.
Klageren har i sin klageskrivelse dateret 1/8 2005 anført:

"**Bygning 1 stuehus:**
Ved min henvendelse til murermesteren (Denne havde selv havde modtaget en kopi af bygningstaksator F.S. skaderapport (bilag ...) for at få en forklaring på, hvorfor antallet af revnede rygningssten er reduceret fra mellem 35 og 40 til kun 7 rygningssten, får jeg forklaret, at taksatoren selv havde reduceret antallet af revnede sten til en femtedel uden yderligere forklaring eller selvsyn. Samtidig var det reducerede beløb inkl. moms, på trods af at murermesterens oplyste pris var eksklusiv moms.

Murermesteren, der selv havde foretaget en grundig opmåling og beregning af skaderne, havde en følelse af at være til grin og var slet ikke interesseret i at påbegynde arbejdet, da der for det første skal anvendes lift til omkring 1500 kr./dgl. Dernæst er der stor risiko for at en del af cementtagstenene vil gå i stykker under frihugning af rygningsstenene. Og hvad havde bygningstaksatoren tænkt sig med de resterende ca. 30 rygninger?

Efter min klage til bygningstaksatoren over skadesrapportens forskellige mangler, vil taksatoren efter diverse tlf. samtaler, revurdere skaderne ved et nyt syn den 22. februar.

I tillægsrapporten af 22-2-05 fra bygningstaksatoren (bilag ...), der alene omtaler stuehusets rygningssten, er erstatningssummen nu forhøjet til 27.812 kr. mod tidligere 6.562 kr.

Efterfølgende bliver skaden vurderet til en dækning på 50 % >*på grund af tagets alder, slid og ælde*<, dog uden at taksatoren på noget tidspunkt havde været på loftet for at se konstruktionen (bilag ...). Jeg kan kun tolke dette som et nyt forsøg på at re-

ducere erstatningsansvaret, nu hvor han måtte erkende, at det første forsøg med antallet af sten ikke var holdbart.

Til bemærkningen om, at rygningssten godt kan revne uden det skyldes storm, har jeg ingen kommentarer udover at skaden **er** sket under stormen. Ved yderligere antydninger af den art, må forholdet så undersøges af en uvildig sagkyndig, der kan konstatere at det er nye brud. Da tagkonstruktionen er tæt og uden sætninger, samt tømmeret tørt uden råd samt af både en kvalitet og konstruktion der er mere holdbart end nutidens (bilag ...), kan jeg ikke acceptere der skal foretages nogen afskrivning, men at *Erstatningen udbetales uden reduktion.*

Afviste vindueserstatning

Vedr. vinduerne til loftet (som ikke er blæst ud som bygningstaksatoren skriver, men ødelagt af knækkede grene), kan jeg medgå, at de er af ældre dato med et lags glas, men med funktionen, at lukke af for vejr og vind til et ubenyttet loft, var de ok. (bilag ...). *Jeg mener derfor at en erstatning til 3 nye glas isat må være rimelig.*

Nyere thermovindue (bilag ...). Jeg mener det er noget af en overdrivelse at kalde vinduet totalt råddent selv om jeg gerne medgiver, at trækvaliteten ikke modsvarer vinduernes alder (ca. 17 år). Dog ville vinduet uden skaden sagtens kunne fungere mange år endnu. *Derfor må en erstatning til udskiftning af rammens bundstykke være løsning*."

Selskabet har i skrivelse af 26/1 2006 til nævnet anført:

"**Stuehuset**

Vores taksator bekræfter, at han ikke var på loftet ved besigtigelsen, da vores kunde ikke lod ham komme derop. I stedet foreslog vores kunde, at taksator kunne bruge en stige og kravle op på tagryggen.

Murermester F.L. har efter flere opringninger i sin tid oplyst, at ca. 2/3 af rygningerne på tagryggen var revnede.

5. 67.390

Vores bygningstaksator oplyser, at det ikke er givet, at det er stormen, der har forårsaget, at rygningerne er revnet, idet tagrygninger, der er nedlagt i stærk mørtel, med tiden vil få nogle spændinger, der gør, at stenene revner, hvilket anerkendes i fagkredse. Hertil kommer at der ikke er blæst rygninger af taget, hvilket jo er normalt ved stormskader. Bilag ... viser taget.

Vi har jf. bilag ... tilbudt at deltage med 12.705,25 kr. i udskiftning af rygninger svarende til 50 % af murermester F.L.s overslagspris minus selvrisiko.

Vores taksator fastholder, at det skal afskrives på grund af slid og ælde og henviser til, at bygningen er ca. 70 år gammel, ubenyttet og ikke bliver vedligeholdt, hvilket bl.a. andre revnede tagsten også vidner om.

Ifølge vedlagte bilag 4 - Principper for skadeopgørelse, bygningsforsikring, landbrugsforsikring side 22 og 23 under teglsten, tabel E afskrives 75 % på ejendomme, der alene er 55 år gammel.

Vores taksator har alene afskrevet 50 % på denne 70 år gamle ejendom.

Vores hjemmel hertil fremgår af punkt 1070.16 i vedlagte uddrag af forsikringsbetingelserne - bilag ...

Efter vores kunde har klaget til Ankenævnet, har vores bygningstaksator indhentet alternativt tilbud, hvor tilbud på omlægning af rygninger lyder på 15.000 kr. jf. bilag ...

Vores bygningstaksators tilbud er således meget rimeligt.

Om de 3 vinduer med enkelt lag glas mener vores bygningstaksator stadig, at de ikke var beskadiget ved hans besigtigelse.

Vi er dog indstillet på at lægge vores kundes forklaring til grund og imødeser regning for udskiftning. Dog har vores kunde udtrykt ønske om kontanterstatning, hvorfor vi

som alternativ kan tilbyde materialer 700 kr. minus 20 % plus 3 timer á 75 kr. alt i alt 785 kr. i kontanterstatning. Vores hjemmel til afkortningen med 20 % fremgår af punkt 1160.16/1160.14 i vedlagte uddrag af forsikringsbetingelserne - bilag ...

Med hensyn til bundrammerne oplyser vores bygningstaksator, at det er små knækkede grene, der har ramt 2 gavlvinduersrammer. Hvis vinduerne ikke havde været så rådne, som de er, ville denne berøring ikke kunne ses på dem. Glasset er ikke gået itu og som dokumentation for rammernes tilstand vedlægges fotos (bilag ...). Billederne er taget hos glarmester, og viser at rammerne er helt udtjente. Vi fastholder vores afvisning."

Ad bygning 3, lade

Selskabets taksator har efter sin besigtigelse den 9/2 2005 i skrivelse af 10/2 2005 opgjort skaden på laden således:

"**Bygning 3 lade.**

14 kvm panepladetag	
14 kvm lægter	
3 hanebånd faldet ned	
Løse plader mv.	
Anslået udgift incl. moms	kr. 19.975,00
På grund af bygningens alder og stand foretages afskrivning jf. betingelserne.	
Erstatning 50 % udbetales til H. Tømrerforretning når skaden er udbedret	**kr. 9.987,50**

Bygningens trækonstruktion/tagkonstruktion er mellem 60 og 100 år gammel."

Klageren har over for nævnet gjort gældende, at selskabet skal erstatte skaden fuldt ud. Klageren har i sin klageskrivelse dateret 1/8 2005 anført:

"**Bygning 3 lade:**

Et nedslag på 50 % er uacceptabelt alene med den påstand, at konstruktionen er mellem 60 og 100 år gammel. I værste fald kan taget være fra 1937 og således også

næsten 70 år, men formodentlig skiftet ifm en ændring af hældningen under en ombygning (udvidelse af kostald) omkring 1965-67 og derfor kun ca. 40 år (bilag ...).

På trods af sin alder må en afskrivning også handle om at trækonstruktionen har sin styrke i behold, og et tag der med så ringe skade til følge, har modstået en storm, hvor omgivende træer er rykket op med rod, og andre knækket over midt på stammen. Vedlægger foto for at illustrere kræfterne udspillet ved ejendommen (bilag ...).

Et tag der stadig står oprejst efter den ødelæggelse stormen har forårsaget, kan derfor kun skyldes at konstruktionens styrke er i behold, idet stormen har fået hele tagets ene side til at stå og banke, så hanebånd rives, stolper løftets op af deres leje, skader på murværk samt sternbrædder og vindskeder afrives, så det er virkelig voldsomme kræfter der har virket.

Overslaget på laden indeholder alene hullet med plader og lægter samt de 3 hanebånd. Således er der ikke taget højde for alle de andre følgeskader på murværk med løstslåede sten og revner samt afrevne sternbrædder og vindskeder. Man kunne måske med rimelighed tale om en mindre afskrivning for lægter der nogle steder kan være mærket af ælde, men så kunne jeg også være smålig og forlange skaderne på mur, stem, vindskeder, tagrender, smadret dør til høloft m.m. erstattet. *Det må derfor være rimeligt med den foreslåede reparation fra tømrer uden prisreduktion.*"

Selskabet har over for nævnet fastholdt sin afgørelse. Selskabet har til støtte herfor i skrivelse af 26/1 2006 til nævnet anført:

"**Laden**

Også laden er omkring 70 år gammel og står i forfald. Pandepladerne, sømmene og lægterne er nedbrudt af tidens tand. Tagplader og lægter vurderes af vores bygningstaksator til at være forringet med 70 % af nyværdi.

Ifølge bilag ... side 22 og 23 under punkt C, metalplader er pladerne forringet med 75 % allerede efter 25 år.

8. 67.390

Taget her er som anført ca. 70 år gammelt, så en afskrivning på 'bare' 50 % må betegnes som meget kulant."

Klageren har heroverfor i skrivelse af 12/5 2006 anført:

"**Laden**

…

Med hensyn til ladens alder, kan jeg som tidligere beskrevet korrigere med at en udvidelse af stalden i slutningen af 60eme også medførte et nyt tag dækkende både stald og lade. Dette igen med kvalitetsmaterialer der ikke anvendes i dag. Pandeplader af en engelsk type (EMU Wolverhamton): De er **varmt**-galvaniserede og vejer en halv gang mere en de nye el-galvaniserede tyndere typer hvilket giver en væsentlig bedre levetid (*en viden anerkendt i fagkredse*).

…

Jeg må også korrigere henvisningen til nedslidningstabellen (Trygs bilag ... side 23), der viser 60 % i forringelse efter 25 år og ikke som skrevet 75 %.

Jeg kan dog medgive at de rent synsmæssigt trænger til en tagmaler da der er store områder med overfladerust, så en rimelig afskrivning **på pladerne alene** er vel acceptabel. (fotobilag ...)

Anderledes er det med trækonstruktionen der er meget sund og frisk, og som tidligere beskrevet, havde tømreren større problemer med at skrue i de gamle spær end igennem de friske nyopsatte hanebånd. Derfor ser jeg ingen rimelighed i afskrivninger her og kan helt afvise at laden står i forfald. Her kan jeg så igen foreslå den uvildige undersøgelse af forholdet, da det åbenbart fortsat skal være min og tømrerens troværdighed der tvivles på og ikke S.s, hvis løgne og løsagtige påstande jeg konstant skal bruge tid på at tilbagevise."

Ad bygning 5, maskinhus

Selskabets taksator har efter sin besigtigelse den 9/2 2005 i skrivelse af 10/2 2005 opgjort skaden på laden således:

"**Bygning 5 maskinhus:**

9. 67.390

Revnen i murværket ved port afvises, da der var en kraftig revne før skaden. Dette kan tydeligt ses da der er malet ind i revnen.
Et træ har beskadiget 2 lecablokke på bagsiden af maskinhuset
Skaden på 2 lecablokke er omfattet af forsikringen
Reparation anslået incl. moms kr. 350,00"

Klageren har over for nævnet gjort gældende, at selskabet skal erstatte skaden fuldt ud.
Klageren har i sin klageskrivelse dateret 1/8 2005 anført:

"**Bygning 5 maskinhus:**

Begrundelsen om en kraftig revne før skaden, kan jeg helt afvise. Om maling der >**tydeligt ses**< inde i revnen er jeg i tvivl om hvad bygningstaksatoren ser, for hverken jeg eller andre adspurgte kan se hvad han ser, og desuden er maskinhuset heller ikke blevet malet i de 25 år jeg har ejet ejendommen.

Jeg ved kun at revnen er opstået af det væltede træ under stormen hvor jeg måtte rette det bøjede jern i bunden ved låsebeslaget og løfte porten til side for igen at få adgang (bilag ...).

Hvis påstanden fastholdes må det afgøres af en uvildig sagkyndig til at vurdere dette forhold, evt. ved at en frihugget prøve kan tilsendes da det endnu tydeligt viser at bruddet er nyt.

Jeg kan henvise til fotobilag ..., der viser en ældre, lidt lysere grøn farve (markeret) der har været anvendt tidligere under toplaget, og dette har måske været årsagen til S.s konklusion? Billedet kan evt. pr. mail fremsendes i farver (det gælder selvfølgelig alle billederne).

Der bør ydes erstatning uden undtagelser pga. påstande om pga. revne eller maling deri."

Selskabet har i skrivelse af 26/1 2006 til nævnet anført:

"**Maskinhuset**

Vores bygningstaksator fastholder, at der er tale om gammel revne. Bilag ... viser, at revnen kan ses med maling inde i revnen, hvilket beviser, at den har været der i lang tid.

10. 67.390

Den opbukkede og tærede pandeplade viser vedligeholdelsesstanden.

Revnen er muligvis blevet lidt større, men vores bygningstaksator fastholder, at det misligholdte maskinhus med store revner ikke kan give grundlag for erstatning.

Reparation af lecablokke er vurderet til 3.500 incl. moms."

Ad halvtag, tilbygning til bygning 5, maskinhus

Selskabets taksator har efter sin besigtigelse den 9/2 2005 i skrivelse af 10/2 2005 afvist skaden på halvtaget med følgende begrundelse:

"**Halvtag:**

Skaden på halvtag er ikke dækket af forsikringen, da denne bygning ikke er medforsikret. Halvtage kan ikke forsikres til storm jf. policen. Bygningen er ikke påtegnet grundridset. Inden omtegning er den også uforsikret."

Klageren har over for nævnet gjort gældende, at selskabet skal anerkende skaden på tilbygningen som dækningsberettigende. Klageren har i klageskrivelsen dateret 1/8 2005 bl.a. anført:

"**Halvtag (bygning 5 maskinhustilbygning)**

…

Uanset de forskellige forsøg på at undsige sig erstatningspligten, eller at bygningen ved en fejl er blevet forvekslet med 'halvtags'-bygningen bag laden, må jeg forlade mig på **aftalen om at alle bygninger skulle forsikres** og jeg ved ændringen fra selskabets side, ikke modtager nogen meddelelse om undtagelser af bygninger i policen.

Tværtimod gøres der opmærksom på i det nye forsikringstilbud fra B.L. af 10-12-04: 'På baggrund af dine oplysninger og vores risikoanalyse af dit landbrug har jeg hermed fornøjelsen at præsentere tilbud på dækning af dit forsikringsbehov...' en risikoanalyse der ikke tager forbehold for undtagelser, misligholdelse, ælde eller andre begrænsninger. Det er derfor også uforståeligt med disse frasigelser af dækningsansvar en måned efter den foretagne risikoanalyse.

Jeg ønsker derfor bygningen indeholdt i erstatninsgrundlaget."

11. 67.390

Selskabet har i skrivelse af 26/1 2006 til nævnet anført:

"**Halvtaget**

Vi har atter vurderet dette punkt, og må medgive vores kunde, at han på grund af forløbet ikke har haft grundlag for at vide, at halvtaget ikke var medforsikret.

Vores bygningstaksator oplyser, at der er tale om 18 kvm halvstensmur, som skal opføres på eksisterende sokkel. Dette arbejde vurderer vores bygningstaksator til 22.500 kr. incl. oprydning Hertil kommer 20 kvm pandepladetag som oplagt beløber sig til 15.000 kr. Priserne er incl. moms."

Ad eget arbejde og gavlskade

Klageren har over for nævnet gjort gældende, at selskabet skal honorere værdi af eget arbejde. Klageren har i sin klageskrivelse dateret 1/8 2005 anført:

"**Udeladelser fra skadesopgørelsen:**

- Værdien af eget arbejde, hvor 3 mænd inkl. en traktor, fjerner væltede træer, tag og bygningsdele der spærrer for adgangen til ejendommen, samt afblænding og afdækning af vinduer og tag. Arbejde som jeg aftaler med Erhvervsassurandør O.R.H., Tryg … selv at udføre.
- En gavl med vindskede og pandeplader der er bukket op på maskinhus, men som taksatoren slet ikke nævner i opgørelsen.

Et arbejde selskabet også må honorere (3 mænd i 4 dage, traktor og afdækningsplader) +gavlskaden."

Selskabet har i skrivelse af 26/1 2006 til nævnet anført:

"Som anført er priserne incl. oprydning. Vi gør i den forbindelse gældende, at væltede træer ikke er omfattet af stormskadeforsikringen, der alene omfatter bygninger. Væltede træer, der ligger henover bygning er dækket, men kun flytningen ikke opskæringen og fjernelsen.

Ifølge bilag 13 er haveanlæg alene dækket som en direkte følge af en dækningsberettiget skade på de forsikrede genstande (punkt 1020.17) og ifølge punkt 1310.10 er

det alene bygninger, der er forsikret mod storm. Endelig kan vi pege på punkt 1140.40, hvor udgifter til oprydning/nedrivning alene omfatter bygningsrester."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**1020 Hvilke genstande omfatter forsikringen**

…

1020.17 Haveanlæg og -skulpturer i det omfang, omkostningerne er en direkte følge af en dækningsberettiget skade på de forsikrede genstande, samt udgifter som følge af håndværkeres ødelæggelse af haveanlæg under reparation af en dækningsberettigt skade.

…

1140 Følgeudgifter

1140.10 Følgeudgifter erstattes i forbindelse med en af forsikringen dækket skade efter følgende regler:

…

1140.40 Oprydning/nedrivning

Rimelige og nødvendige udgifter til oprydning og nedrivning. Ved oprydning forstås fjernelse af byggerester, der ifølge skadeopgørelse ikke kan bruges igen.

…

1150 Hvorledes anvendes erstatningen

1150.10 Reparation og genopførelse

1150.11 Den opgjorte erstatning skal anvendes til reparation eller genopgørelse af tilsvarende bygning, produktionsanlæg og tilbehør på samme sted, jf. dog punkt 1180."

Nævnet udtaler:

Efter sin gennemgang af sagen finder nævnet, at selskabet har opgjort erstatningen i overensstemmelse med de ovenfor gengivne forsikringsbetingelser. Nævnet finder på den baggrund ikke at kunne pålægge selskabet at udbetale yderligere erstatning.

13. 67.390

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

Marianne Højgaard Pedersen